

Vergaderjaar 2021–2022

36 083

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2022 (Tweede incidentele suppletoire begroting inzake de opvang van ontheemden uit Oekraïne)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

De in de begrotingsstaat gewijzigde begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Op 29 maart zijn volgens de Europese Commissie circa 3,75 miljoen personen door de oorlog gevlucht uit Oekraïne en meer dan de helft van alle Oekraïense kinderen is ontheemd. Een deel van de ontheemden reist door naar Nederland. In deze incidentele suppletoire begroting worden de budgettaire middelen voor onder andere noodopvangplekken en verstrekkingen aan ontheemden aan de begroting van JenV toegevoegd.

Normaliter wordt nieuw beleid pas in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Gezien de urgentie van de situatie acht de regering het wenselijk om – vooruitlopend op formele autorisatie door beide Kamers – voor het jaar 2022 de gelden beschikbaar te kunnen stellen.

Over de beleidsmatige inhoud van deze incidentele suppletoire begroting wordt verwezen naar de Kamerbrief *Aanpak van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne* van 17 maart 2022 en de Kamerbrief *Aanpak opvang ontheemden uit Oekraïne* van 30 maart 2022. Met het voorgaande wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

Ten behoeve van de opvang van ontheemden uit Oekraïne worden diverse maatregelen genomen met gevolgen voor de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van JenV. In onderstaande budgettaire tabellen zijn enkel maatregelen opgenomen waar reeds door het kabinet toe is besloten¹, inclusief een raming van het budgettaire beslag. Deze maatregelen worden vervolgens separaat toegelicht. Er zijn ook andere maatregelen in voorbereiding danwel besluitvorming.

Artikel 37

Beleidsartikel 37 Migratie

	Vastgestelde begroting 2022 (incl. NvW en amendementen en ISB 1)	Mutaties ISB 2	Stand (incl ISB 2)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.203.364	952.600	2.155.964	0	0	0	0
Programma-uitgaven	1.203.364	96.700	1.300.064	855.900	0	0	0
37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen							
Bijdrage Agentschappen							
Immigratie- en Naturalisatiedienst	470.769	0	470.769	0	0	0	0
DJI – Vreemdelingenbewaring	72.395	0	72.395	0	0	0	0
Bijdrage ZBO's/RWT's							
COA	538.486	0	538.486	0	0	0	0
NIDOS – opvang	65.463	0	65.463	0	0	0	0
Bijdrage medeoverheden							
Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	0	95.100	95.100	855.900	0	0	0
Subsidies							
Vluchtelingenwerk Nederland	10.371	0	10.371	0	0	0	0
Overige Subsidies	1.726	0	1.726	0	0	0	0
Opdrachten							
Programma Keteninformatisering	8.834	0	8.834	0	0	0	0
Versterking vreemdelingenketen	8.379	0	8.379	0	0	0	0
Nationaal Programma Oekraïense Vluchtelingen	0	1.600	1.600	0	0	0	0
37.3 Terugkeer							
Bijdrage Agentschappen							
DJI – Dienst Vervoer en Ondersteuning	9.896	0	9.896	0	0	0	0
Subsidies							
REAN-regeling	5.657	0	5.657	0	0	0	0
Overige Subsidies	3.059	0	3.059	0	0	0	0
Opdrachten							
Vreemdelingen vertrek	8.329	0	8.329	0	0	0	0
Ontvangsten	3.000	0	3.000	0	0	0	0

¹ Zie ook de brief aan de Tweede Kamer van 30 maart 2022 inzake de aanpak opvang ontheemden uit Oekraïne

Toelichting

Bijdrage medeoverheden

Gemeentelijke en particuliere opvang (€ 887 mln.)

Deze maatregel betreft de compensatie voor gemeenten voor de realisatie van noodopvangplekken en verstrekkingen aan ontheemden. Dit bedrag is geraamd voor zes maanden, gezien de regeling voorzien wordt voor drie maanden met eventueel verlenging met drie maanden en uitgaande van 50.000 ontheemden. Voor de periode erna wordt een nieuwe regeling uitgewerkt. Met deze middelen betalen gemeenten ook de huur voor het Rijksvastgoed uit (zie post hieronder). Gemeenten zullen deze compensatie in beginsel via de reguliere wegen ontvangen in 2023. Er is echter op aanvraag de mogelijkheid tot het ontvangen van een voorschot in 2022. De verwachting is echter dat daar maar beperkt gebruik van zal worden gemaakt.

Gereedmaken Rijksvastgoed voor opvang (€ 64 mln.)

Het Rijksvastgoedbedrijf (RvB) zal in overleg met gemeenten bestaand Rijksvastgoed beschikbaar stellen voor de tijdelijke noodopvang van ontheemden uit Oekraïne. Om hen een waardig onderkomen en noodzakelijke voorzieningen te bieden, moeten aanpassingen worden gedaan aan de gebouwen.

Opdrachten

Tolken

De wet verplicht zorgverleners om begrijpelijk te communiceren met patiënten. Dat betekent dat bij een taalbarrière een professionele talentolk moet worden ingezet. Omdat de ontheemden uit Oekraïne niet onder het COA vallen, waar talentolken voor asielzoekers beschikbaar worden gesteld, wordt gebruikt gemaakt van het inkoopcontract van JenV.